

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
หน่วยสร้างสิ่งใหม่และพัฒนาประโยชน์จากเอกสารสิทธิบัตรเพื่อการวิจัยและพัฒนา (สสวพ)
สถาบันนวัตกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2942-8629 ต่อ 908, 626 โทรสาร 0-2942-8629 ต่อ 309

Thai IP Corner Newsletter

เครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์จากเอกสารสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญา

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2

มกราคม - เมษายน 2552

ปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence)

หทัยทิพย์ สามพันพวง

ในอนาคตอันใกล้นี้ ทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของทุกภาคอุตสาหกรรม สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูงเช่นในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรต้องรวบรวมข้อมูลที่เป็นความฉลาดทางการแข่งขัน จากหลากหลายแหล่งข้อมูล สิทธิบัตรเป็นหนึ่งในแหล่งข้อมูลดังกล่าวซึ่งเข้าถึงง่าย และยังเป็นแหล่งข้อมูลทางเทคโนโลยี ด้วยปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) เป็นการแปลงเนื้อหาในเอกสารสิทธิบัตรจำนวนมากมายังให้กลายเป็นข้อมูลทางเทคนิค ข้อมูลทางธุรกิจ และความเข้าใจด้านกฎหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

ปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) ทำให้เจ้าของธุรกิจมีทักษะความสามารถมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎหมาย การวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ หรือบทบาทการพัฒนาธุรกิจ ข้อมูลสิทธิบัตร (Patent Information) สามารถใช้ในการคาดคะเนการเข้าสู่ตลาด และช่องว่างทางธุรกิจ แยกแยะรายละเอียดการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในสิทธิบัตร และกลุ่มเป้าหมายทางการค้า การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของคู่แข่ง โอกาสและภัยคุกคาม

กว่าร้อยละ 80 ของข้อมูลสิทธิบัตรไม่สามารถค้นหาได้จากแหล่งข้อมูลอื่น ความสำคัญของปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) ในการตรวจสอบข้อมูลทางเทคนิคและการแข่งขันของคู่แข่ง จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากสิทธิบัตรเป็นผลผลิตจากนวัตกรรม ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขัน

ข้อมูลที่ได้จากสิทธิบัตรอาจมองในมุมมองของ

- ใคร (Who)** - ความสัมพันธ์ระหว่างนักประดิษฐ์ บริษัท นักกฎหมาย อื่นๆ
- เมื่อไร (When)** - แนวโน้มการประดิษฐ์ แนวโน้มการโอนสิทธิ แนวโน้มการวิจัย อื่นๆ
- ที่ไหน (Where)** - ภูมิศาสตร์ของผู้ประดิษฐ์ ภูมิศาสตร์ของผู้รับโอนสิทธิ
จุดอ่อน/จุดแข็งของพื้นที่ธุรกิจ อื่นๆ
- ทำไม (Why)** - แรงกระตุ้น การประยุกต์ใช้ การปรับปรุงแก้ไข โอกาส การลงทุน

ปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) จะให้ข้อมูลด้านเงื่อนไขเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีหรือตลาด ซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้ผลิตในการติดตามกิจกรรมของคู่แข่งและแนวโน้มของนวัตกรรมใหม่ๆ

ความสำคัญของปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) ในการอนุญาตใช้สิทธิ (Licensing) ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเปิด (Open Innovation)

สิทธิบัตรที่ได้ผ่านขั้นตอนการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ (Patent out-licensing) เป็นปัจจัยสำคัญของการดึงมูลค่าของเทคโนโลยี บริการ และผลิตภัณฑ์ของบริษัททุกชนิด ส่วนสิทธิบัตรที่ผ่านขั้นตอนการขออนุญาตใช้สิทธิจากผู้อื่น (Patent in-licensing) จะเป็นสิทธิบัตรที่กำลังเติบโตไปสู่การเป็นนวัตกรรมที่ถูกล้อมรั้ว (“fencing in” or “fencing out” innovation) ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางธุรกิจ ทั้ง Patent out-licensing และ Patent in-licensing ทำให้เกิดเครื่องมือทางการค้ารอบตลาดการเติบโตของเทคโนโลยีที่ขายได้อย่างอิสระ (Freely tradable technologies) นั่นคือ ความคิด (idea) และทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ (intangibles)

สิ่งสำคัญในการใช้ประโยชน์ปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) สำหรับนวัตกรรมเปิด (Open Innovation) คือ การเชื่อมโยงข้อมูลที่ค้นพบในสิทธิบัตรไปยังตลาดอื่น และข้อมูลทางการเงิน เพื่อเพิ่มการแยกแยะข้อมูล การจัดการ และการผลักดันให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะอะไรจะเป็นแหล่งที่มาของการพัฒนานั้นก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้ปัญญาจากการประมวลสิทธิบัตร (Patent Intelligence) สร้างข้อมูลที่ไม่สมดุล (Information imbalance)

อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความแน่นอนจะมากขึ้นหรือน้อยลงขึ้นอยู่กับการผลักดันการดำเนินงานขององค์กร ผลตอบแทน ความรวดเร็ว และความมีอำนาจเหนือตลาด

เพื่อการนำข้อมูลเชิงลึกจำนวนมหาศาลที่ได้จากปัญญาจากการประมวลสิทธิ์บัตร (Patent Intelligence) มาใช้พัฒนานวัตกรรมเปิด (Open Innovation) จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้องมีองค์ความรู้ในการดึงและเชื่อมต่อข้อมูลเหล่านี้ สิ่งที่สำคัญมากกว่าการพูดก็คือการลงมือทำ การอนุญาตให้ใช้สิทธิในสิทธิ์บัตร (Patent licensing) จะทำให้เกิดผลตอบแทนเชิงปริมาณมากกว่าการเก็บข้อมูลเป็นความลับ *Therefore, it is important not only to establish metrics but also to develop lines of communication that briefly, succinctly and measurably visualize the link between the rights transfer and technology transfer from licensing-driven open innovation.*

จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่เพียงแต่การสร้างองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ขึ้นมา แต่ต้องพัฒนาเส้นทางการสื่อสารที่สั้น รัดกุมและเห็นภาพที่เชื่อมโยงระหว่างการโอนสิทธิและถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการผลักดันนวัตกรรมเปิด (Open Innovation) ผ่านการอนุญาตให้ใช้สิทธิในสิทธิ์บัตร เพื่อให้บรรลุผลนี้ ผู้จัดการต้องรอบรู้ในแนวทางของเทคนิค กฎหมายและมูลค่าทางธุรกิจจากสิทธิ์บัตรเพื่อพอร์ตการลงทุนผลิตภัณฑ์ของตนเอง.....@@@

ที่มา

- บทความ เรื่อง "Patent Intelligence" จากเว็บไซต์ <http://ezinearticles.com/?Patent-Intelligence&id=584342> โดย Vinod Kumar Singh
- บทความ เรื่อง "Patent Intelligence for Open Innovation - a medical device case study" จากเว็บไซต์ <http://www.pure-insight.com/webinars/patent-intelligence-for-open-innovation>